

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра будівництва

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету

конструювання та дизайну

Зіновій РУЖИЛО

“18” травня 2023 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри будівництва

Протокол № 10 від 17.05.2023 р.

Завідувач кафедри

Євгеній БАКУЛІН

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП

192 «Будівництво та цивільна інженерія»

Євген ДМИТРЕНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Історія та філософія будівництва»

Освітня програма - «Будівництво та цивільна інженерія»

Спеціальність – 192 «Будівництво та цивільна інженерія»

Факультет конструювання та дизайну

Розробник: ст. викладач- Валентина БАКУЛІНА

Київ – 2023 р.

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна результати складання		за
	екзаменів	заліків	
90-100	Відмінно	Зараховано	
74-89	Добре		
60-73	Задовільно		
0-59	Незадовільно	Не зараховано	

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

10. Навчально-методичне забезпечення

Перелік наочних та інших навчально-методичних посібників, методичних матеріалів.

№ пор	Назва	Кількість
1	2	4
1.	Слайди (електронна форма) до лекційного курсу	1 прим.
2.	Навчальний посібник	Електронна версія

11. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Історія та філософія будівництва: навчальний посібник/ Бакулін Є.А., Бакуліна В.М. – К.: НУБіП України, 2018. – 167 с.
2. Історія архітектури. Навчальний посібник/Решитило-Рибчинська О.І./.-Л.: -2018. -224с.
3. Історія європейської цивілізації. Близький Схід; – К.-2018р.-1310с.
4. Історія мистецтв і архітектури.ч.1. Крамарчук Х.П., Мотель Р.Я., Білінська О.Б. – Л.: -2022. -224с.

Допоміжні

1. ДСТУ Б В.2.7-61:2008. Цегла та камені керамічні рядові та лицьові. – Київ: Мінбуд України, 2009. – 27 с.

1. Опис навчальної дисциплін

Історія та філософія будівництва є невід'ємною часткою при проектуванні будівельних об'єктів. В даному курсі передбачається вивчення історії архітектури та будівництва різних будівель і споруд в різні періоди часу з урахуванням розвитку конструктивної основи зодчества та будівельних прийомів. У зв'язку з розвитком різних культур з'являлась потреба людства в сучасних методах виробництва, а з часом і конструкцій при будівництві історично необхідних будівлях та спорудах. В результаті виконання будівельних робіт в різні періоди існування різних народів доцільно розглянути питання використання будівельних матеріалів та методів, що використовувались для поліпшення житла, умов виробництва, монументальних громадських будівель.

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Освітньо-кваліфікаційний рівень	бакалавр	
Спеціальність	192 «Будівництво та цивільна інженерія»	
Освітня програма	освітньо-професійна	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	залік	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки (курс)	2	2
Семестр	3	3
Лекційні заняття	15 год.	2 год.
Практичні, семінарські заняття	15 год.	2 год.
Лабораторні заняття		-
Самостійна робота	90 год.	116 год.
Індивідуальні завдання	-	-
Кількість тижневих аудиторних	2 год.	

годин для денної форми навчання		-
---------------------------------	--	---

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни «Історія та філософія будівництва» - доведення та формування знань та навичок проектування будівель і споруд та їх комплексів у відповідність із функціональними вимогами. Привити культуру та естетику до історичних цінностей в архітектурній творчості.

Завдання дисципліни - організація просторового середовища для проживання і діяльності людини, яка здійснюється за допомогою матеріальних структур – будівельних конструкцій. Вивчення вимог до проектування будівництва об'єктів що проектуються, а саме: вибір матеріалів, стилю та конструктивного рішення для будівель і споруд.

У процесі історичного розвитку соціальні та ідеологічні функції архітектури по-різному втілюються в життя за допомогою будівельних конструкцій, а самі технічні засоби осмислюються естетично.

Набуття компетентностей:

1. інтегральна компетентність (ІК):

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі будівництва та цивільної інженерії у процесі навчання, що передбачає застосування комплексу теорій та методів визначення міцності, стійкості, деформативності, моделювання, посилення будівельних конструкцій; подальшої безпечної експлуатації, реконструкції, зведення та монтажу будівель та інженерних споруд; застосування систем автоматизованого проектування у галузі будівництва.

2. загальні компетентності (ЗК):

ЗК6 – Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК10 – Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

3. фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК2 – Здатність до критичного осмислення і застосування основних теорій, методів та принципів економіки та менеджменту для раціональної організації та управління будівельним виробництвом.

СК6 – Здатність до інжинірингової діяльності у сфері будівництва, складання та використання технічної документації.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН07 – Виконувати збір, інтерпретацію та застосування даних, в тому числі за рахунок пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел.

ПРН11 – Оцінювати відповідність проєктів принципам проєктування міських територій та об'єктів інфраструктури і міського господарства.

4. Програма та структура навчальної дисципліни для:

- повного терміну денної (заочної) форми навчання;
- скороченого терміну денної (заочної) форми навчання.

Назва змістовних модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	тижні	усього	в тому числі					усього	в тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовний модуль №1. „ Історія зародження та розвиток будівництва ”														
Тема 1. Загальні положення, історичні періоду розвитку будівництва.	1	14	2	2		-	10	16						16
Тема 2. Архітектура і будівництво Стародавнього Єгипту.	1	18	2	2	-	-	14	18	2					16
Тема 3. Архітектура і будівництво Близького Сходу.	1	18	2	2	-	-	14	16	-	-	-	-		16
Всього за змістовним модулем 1	3	50	6	6			34	50	2					48
Змістовний модуль №2. „ Вплив зароджених правил та розвиток будівництва ”														
Тема4. Історія архітектури Стародавньої Греції.	1	18	2	2	-	-	14	17						17
Тема 5. Архітектура і	1	18	2	2	-	-	14	19		2				17

будівництво Стародавнього Риму.													
Тема 6. Архітектура і будівництво Візантії.	1	18	2	2	-	-	14	17					17
Тема 7. Ранньохристи-янська та романська архітектура і будівництво.	1	16	3	3	-		10	17					17
Всього за змістовним модулем 2.	4	70	9	9			52	70		2			68
Усього годин	15	120	15	15	-	-	90	120	2	2	-	-	116

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Ознайомлення з історичними періодами зачаткування будівництва	2
2	Стильові особливості будівництва Стародавнього Єгипту.	2
3	Стильові особливості будівництва Близького Сходу	2
4	Стильові особливості будівництва Стародавньої Греції	2
5	Стильові особливості будівництва Стародавнього Риму	2
6	Досягнення та особливості візантійських зодчих, а також їх вплив в історії будівництва.	2
7	Розробка просторово-конструктивних і художніх рішень романського та ранньохристиянського будівництва.	3
	Всього	15

6. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Будівлі та споруди періоду готики	14
2	Історія архітектури Америки XV – XIXст.	14
3	Архітектура бароко	14
4	Архітектура Середньої Азії (Афганістан, Узбекистан)	16
5	Архітектура Індії	16
6	Архітектура Китаю	16
	Всього	90

7. Контрольні запитання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами

1. Дайте визначення поняттям «архітектура» та «конструкція».
2. Що таке «тектоніка», «тектонічність», «архітектоніка»?
3. На які періоди поділяють найдавнішу культуру?
4. Які ви знаєте особливості періоду «палеоліт» ?
5. Які ви знаєте особливості періодів «неоліт» і «енеоліт» ?
6. Які ви знаєте особливості періоду «бронзова доба» ?
7. Які ви знаєте особливості періоду «мезоліт» ?
8. Чим відрізняється період «залізної доби» від періоду «бронзової доби»?
9. Як вплинув політеїзм на розвиток архітектури і будівництва в Стародавньому Єгипті?
10. Перерахуйте періоди розвитку Стародавнього Єгипту.
11. Які ви знаєте особливості будівництва Стародавнього Єгипту.
12. Що таке «ордер», «ордерна система», «єгипетський архітектурний орден»?
13. Які ви знаєте особливості будівництва мастаба?
14. Перерахуйте фактори впливу на формування та еволюцію архітектурної форми Близького Сходу.
15. Перерахуйте особливості будівництва Межиріччя на Близькому Сході.
16. Перерахуйте періоди Межиріччя на Близькому Сході.
17. Які ви знаєте фактори що впливають на архітектурні форми будівництва?
18. Перерахуйте стильові особливості архітектури Близького Сходу.

19. Які типи планів давньогрецьких храмів ви знаєте?
20. Наведіть приклад конструктивних елементів іонічного ордера.
21. Наведіть приклад конструктивних елементів доричного ордера.
22. Наведіть приклад конструктивних елементів коринфійського ордера.
23. Що таке класичний період та його етапи ?
24. Перерахуйте стильові особливості Стародавньої Греції.
25. Які ви знаєте особливості будівництва класичного періоду та зодчества еллінізму?
26. В який період розвитку Стародавнього Риму сформувався нобілітет?
27. Які ви знаєте періоди Стародавнього Риму?
28. Які ви знаєте теоретичні надбання при розвитку будівництва Стародавнього Риму?
29. Що таке римський бетон та де він був використаний?
30. Які ви знаєте римські орлери та що означає тосканський ордер?
31. Дайте визначення римсько - доричному ордеру.
- 32 Дайте визначення римсько – іонічному ордеру ордеру.
33. Дайте визначення композитного ордеру.
34. Що таке акведук та коли його використовували в будівництві?
35. Які ви знаєте особливості будівництва імператорського періоду Стародавнього Риму?
36. Перерахуйте стильові особливості архітектури Стародавнього Риму. 37. Чим відзначається імператорський період Стародавнього Риму та його внесок до світової скарбниці будівництва?
38. Коли сформувалась Візантія як держава?
39. Які ви знаєте періоди розвитку Візантійської імперії?
40. Що ви знаєте про раньовізантійський період?
41. Що ви знаєте про середньовізантійський період?
- 42 Що ви знаєте про пізньовізантійський період?
43. Яку будівельну техніку та технології використовували а архітектурі Візантії?
44. Чим відрізнялась архітектура інтер'єру Візантії від Риму?
45. Які ви знаєте особливості архітектури раньовізантійський період?
46. Перерахуйте типи візантійських куполів.
47. Які ви знаєте особливості середньо і пізньовізантійських періодів?
48. Які ви знаєте особливості архітектури Закавказзя візантійського періоду.
49. Перерахуйте особливості архітектури Візантії та її досягнення.

50. Коли почала свою історію ранньохристиянська архітектура?
51. Особливості мурованих споруд при ранньому християнстві
52. Як і коли зародилось будівництво замків?
53. Коли почав формуватися протороманський період?
54. Що ви знаєте про пізньороманську архітектуру?
55. Як змінювались структури фасадів у романській період?
56. Як відрізняється архітектура Італії романського періоду від середньоєвропейської?
57. Що таке інтер'єр романських храмів та скульптурний декор?
58. Чим визначається просторова структура християнських храмів?
59. Що ви знаєте про романську архітектуру та її характер діяльності?
60. Що ви знаєте про житлове будівництво раннього середньовіччя?
61. Чим відрізняється архітектура на Британських островах?
62. Коли існувала Київська Русь та які ви знаєте їх видатні храми?
63. Перерахуйте здобутки ранньохристиянської та романської архітектури у середньовічні часи.

7. Методи навчання.

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів, які використовуються при вивченні дисципліни:

- В аспекті передачі і сприйняття навчальної інформації:

1. словесні (лекція);
2. наочні (ілюстрація, демонстрація).

- В аспекті логічності та мислення:

1. пояснювально-ілюстративні (презентація);
2. репродуктивні (короткі тестові завдання).

- В аспекті керування навчанням:

1. навчальна робота під керівництвом викладача;
2. самостійна робота під керівництвом викладача.

- В аспекті діяльності в колективі:

1. методи стимулювання (додаткові бали за реферати, статті, тези).

- В аспекті самостійної діяльності:

2. навчальний модуль: структурно-логічні схеми; вибіркові тести.

8. Форми контролю.

Система поточного, модульного та підсумкового контролю з початкової дисципліни «Історія та філософія будівництва».

Поточний контроль знань здійснюється за модульно-рейтинговою системою та передбачає усне експрес-опитування під час аудиторних занять, проведення 2 письмових модульних контрольних робіт та виконання практичних робіт. Підсумковий контроль проводиться у формі заліку із виконанням письмових завдань.

9. Розподіл балів, які отримують студенти.

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно чинної редакції "Положення про екзамен та заліки у НУБіП України".

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

11. Навчально-методичне забезпечення

Перелік наочних та інших навчально-методичних посібників, методичних матеріалів.

№ пор	Назва	Кількість
1	2	4
1.	Слайди (електронна форма) до лекційного курсу	1 прим.
2.	Навчальний посібник	Електронна версія

12. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Історія та філософія будівництва: навчальний посібник. Бакулін Є.А., Бакуліна В.М. – К.: НУБіП України, 2018. – 167 с.
2. Історія архітектури. Навчальний посібник/Решитило-Рибчинська О.І./-Л.: -2018. -224с.
3. Історія європейської цивілізації. Близький Схід; – К.-2018р.-1310с.
4. Історія мистецтв і архітектури.ч.1. Крамарчук Х.П., Мотель Р.Я., Білінська О.Б. – Л.: -2022. -224с.

Допоміжні

1. ДСТУ Б В.2.7-61:2008. Цегла та камені керамічні рядові та лицьові. – Київ: Мінбуд України, 2009. – 27 с.
2. Зрозуміти архітектуру. В. Чаплінський. Видавництво «Вільха».2022. – 200с.
3. Замки і фортеці України. В.Вечерський, С. Тарасов. Видавництво «Балтія-Друк». -2007. -64с.
4. Як будувати на вікм. А.Крістофер. Видавництво «Основи». 2020. -464 с.
5. Україна/Ukraine. Видавництво «Книжковий клуб». 2021. – 224 с.
6. Крута архітектура. С.Амстонг. Видавництво «Книжкова полиця». 2018. -112 с.

Інформаційні ресурси

1. Електронна книга. Архітектура, монументальне мистецтво. Том 1. **УКАВОО » ...» Архітектура**
2. Архітектура дерев'яних храмів українців Карпат. **УКАВОО » ...» Архітектура**
3. Архитектурные стили. **УКАВОО » ...» Архітектура**
4. Зодчі середньовіччя і нового часу (VI – XIX). elib.nlu.org.ua
5. Архітектура первісної доби, давнього світу та античності. elib.nlu.org.ua
Метал в архітектурі Києва. — Київ : Держ. вид-во техн. літ. України, 1948
(Київ: НБУ ім. Ярослава Мудрого, elib.nlu.org.ua)